



RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO17/4534 din 07.11.2017

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (Legea presei nr.243/1994, Legea nr.837/1996 cu privire la asociațiile obștești, Legea nr.581/1999 cu privire la fundații, Legea patronatelor nr.976/2000 ș.a.)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobate prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți

*interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul privind organizarea consultărilor publice, textul proiectului și nota informativă la acesta se regăsesc publicate pe pagina oficială a Ministerului Justiției, fiind respectată transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul elaborat are ca scop: *„Facilitarea și eficientizarea procesului de prestare a serviciilor publice.”*

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele statului în realizarea principiului delimitării funcțiilor de elaborare și de promovare a politicilor de funcțiile de implementare a acestora, statuat în art.4 al Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.

Prin urmare, interesele promovate sunt conforme interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

Potrivit autorului: *„Intenția de unificare a sistemului de înregistrare a persoanelor juridice, indiferent de scopul pentru care se constituie (lucrativ sau nelucrativ) a fost reflectată în premieră în Strategia de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, în care la pct.5.3.2 s-a propus crearea registrului electronic unic al agenților economici și organizațiilor necomerciale.*

Având în vedere că urmare a reorganizării prin fuziune (absorbție) a Î.S. „Camera Înregistrării de Stat”, Agenția Servicii Publice a preluat responsabilitatea de înregistrare și evidență a agenților economici, este rațională transmiterea către Agenție și a funcțiilor de înregistrare a organizațiilor necomerciale.

Urmare a optimizării funcțiilor ministerului și reducerii semnificative a efectivului - limită, realizarea funcțiilor de înregistrare a organizațiilor necomerciale și prestarea serviciilor de aplicare a apostilei pe acte oficiale întocmite pe teritoriul Republicii Moldova și destinate a fi utilizate pe teritoriul unui alt

stat a devenit imposibilă. Astfel, transmiterea unor competențe a Ministerului Justiției către alte autorități publice constituie o soluție optimă în contextul reformei administrației publice și a restructurării Ministerului."

Argumentele invocate de autor în nota informativă întrunesc cerințele art.37 din Legea nr.317/2003 privind actele normative ale Guvernului și altor autorități ale administrației publice centrale și locale.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *"d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură"*.

Potrivit notei informative: *"Implementarea proiectului va necesita cheltuieli de personal."*

Potrivit autorului: *"Pentru aplicarea apostilei pe acte oficiale ale Republicii Moldova este necesară majorarea efectivului-limită al Centrului de Informații Juridice (după re-organizare - Agenția Informații și Sisteme Juridice), or, 14 unități de personal nu va avea capacitatea de a realiza suplimentar și respectiva atribuție."*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative *"textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări ce se referă la transferul unor atribuții și competențe de la Ministerul Justiției către Agenția Servicii Publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul este elaborat cu respectarea transparenței în procesul decizional de către Ministerul Justiției și are ca scop facilitarea și eficientizarea procesului de prestare a serviciilor publice. Proiectul promovează interesele statului în realizarea principiului delimitării funcțiilor de elaborare și de promovare a politicilor de funcțiile de implementare a acestora, statuat în art.4 al Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.

Proiectul este conform interesului public, iar în prevederile acestuia nu au fost identificați factori de risc și riscuri de corupție.

07.11.2017

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vera MACOVEI, Inspector